

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

MORE
Moc Relacji w Edukacji

NAZWA PROJEKTU

Porozumienie zaczyna się od słów

IMIĘ I NAZWISKO AUTORA

Kazimiera Smoleń
(Karolina Fryszak, Magdalena Żugaj, Aneta Duszkiewicz-Sypek, Ewelina Wiącek-Sasor)

NAZWA SZKOŁY

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Borowej

ETAP EDUKACYJNY

II etap

SŁOWA KLUCZOWE

#projektmiędzyprzedmiotowy, #komunikacja, #współpraca, #relacjerówieśnicze, #pracawgrupie, #projektyuczniowskie, empatia

KSZTAŁTOWANE KOMPETENCJE

- kompetencje społeczne – współpraca w grupie, odpowiedzialność za wspólne zadania,
- kompetencje komunikacyjne – jasne wyrażanie myśli, aktywne słuchanie, kultura słowa,
- kompetencje emocjonalno-społeczne – empatia, rozpoznawanie emocji, regulacja zachowań,
- kompetencje obywatelskie – rozwiązywanie konfliktów, poszanowanie różnorodności,
- kompetencje cyfrowe – tworzenie prezentacji, odpowiedzialna komunikacja online,
- kompetencje twórcze – tworzenie scenek, prac artystycznych, muzycznych i projektowych.

CELE

- wzmacnianie kompetencji komunikacyjnych poprzez zintegrowane działania międzyprzedmiotowe,
- rozwijanie umiejętności matematycznych i logicznego myślenia,
- doskonalenie komunikacji w języku obcym w sytuacjach codziennych i wymagających współpracy,
- kształtowanie świadomości emocji i wpływu relacji społecznych na funkcjonowanie organizmu,
- rozwijanie współpracy zespołowej, zaufania i komunikacji podczas aktywności ruchowych,
- doskonalenie umiejętności pracy z informacją oraz komunikowania wniosków na podstawie analizy danych i obserwacji,
- poznawanie postaci historycznych, których słowa i działania wpływały na budowanie relacji społecznych oraz kształtowanie postaw obywatelskich.

KRYTERIA SUKCESU

- Potrafię współpracować i komunikować się z innymi podczas różnych aktywności np. rozwiązywania zadań matematycznych, ćwiczeń ruchowych, tworzenia dialogów w języku angielskim itp.
- Umiem rozmawiać tak, żeby inni mnie rozumieli – mówię spokojnie, używam jasnych słów, nie przerywam.
- Umiem słuchać innych z szacunkiem – patrzę na rozmówcę, pozwalam mu dokończyć, próbuję zrozumieć jego punkt widzenia.
- Umiem pracować w grupie, nawet jeśli nie są to moi najbliżsi koledzy – współpracuję, dzielę się zadaniami, wspólnie podejmuję decyzje.
- Znam postaci historyczne i autorytety, których słowa mogą stać się dla mnie przykładem.

ZASTOSOWANE POMOCE DYDAKTYCZNE
I ICH ŹRÓDŁA

- Prezentacje multimedialne (autorskie oraz dostępne w serwisie YouTube – fragment filmu „Power of Words”).
- Materiały plastyczne: arkusze papieru, mazaki, karteczki samoprzylepne, słoiiki, materiały dekoracyjne (zasoby szkolne).
- Teksty literackie: fragmenty utworów z lektur szkolnych („Mały Książę”, wybrane wiersze W. Szymborskiej).
- Sprzęt komputerowy: laptopy i programy Canva/PowerPoint do tworzenia prezentacji (zasoby szkolne).
- Przybory sportowe używane na WF (zasoby szkolne).
- Elementy do zbudowania “Miasteczka dobrych relacji” - pudełka kartonowe, grafiki przedstawiające budynki itp.

OPIS DZIAŁAŃ W PUNKTACH

1. Diagnoza potrzeb uczniów

- Rozpoznanie trudności komunikacyjnych i relacyjnych w klasie za pomocą debaty, burzy mózgów oraz pracy w grupach.
- Analiza sytuacji, które sprzyjają lub utrudniają współpracę.
- Określenie obszarów wymagających wzmocnienia (np. słuchanie, wyrażanie emocji, współpraca, reagowanie na konflikty).
- Ustalenie wspólnych zasad komunikacji i kryteriów sukcesu po zrealizowaniu projektu.

2. Wprowadzenie do projektu

- Przedstawienie założeń projektu i jego celu: budowanie kultury komunikacji opartej na szacunku i współpracy - Słowa jako klucze do dobrych relacji.
- Omówienie roli słów w relacjach rówieśniczych i ich wpływu na atmosferę klasy - tworzenie pracy plastyczno-technicznej *Drzewo dobrej komunikacji*.
- Wspólne określenie efektów, jakie uczniowie chcą osiągnąć - debata *Jak mówić, żeby się rozumieć?*
- Inspiracja poprzez film *Power of Words*, tekst literacki np. *Mały Książę* i przykłady postaci, które budowały relacje poprzez dialog, np. Jan Paweł II.
- Obiad integracyjny *Rozmowy przy stole*.

3. Słowa mają w sobie moc

- Śniadanie integracyjne *Dobre słowo na dobry dzień* - miłe słowa na rozpoczęcie dnia.
- Siła słów w literaturze - fragmenty literackie pokazujące moc słów: *Mały Książę*, *Pan Tadeusz*, poezja W. Szyborskiej i J. Twardowskiego.
- Analiza tekstów, odgrywanie scenek. Poszukiwanie znaczeń słów w języku polskim, angielskim i plastyce.
- Projektowanie i wykonanie pracy literacko-plastycznej *Cytaty zamknięte w słoiku*.
- Utrwalanie słownictwa z j. angielskiego dotyczącego uczuć *The Power of emotions*, tworzenie dialogów, praca w grupie.

4. Wielkie słowa – wielcy ludzie

- Słowa, które zmieniały świat - Cytaty i przemówienia znanych postaci, które dzięki słowom i wartościom budowały mosty między ludźmi: Gandhi, Mandela, MLK, Tolkien, Szyborska, Lincoln itd.
- Refleksja nad wpływem słów na losy świata.
- Praca w grupach – tworzenie prezentacji multimedialnych w programach graficznych, tj. Canva, Power Point o wybranej postaci zawierającej biografię, kontekst historyczny, najciekawsze cytaty i ich znaczenie.
- Prezentacja prac - forma mini konferencji *Wielkie słowa, które zmieniają świat*.
- Zabawa *Cytat, który daje mi siłę* - losowanie inspirujących słów znanych osób, na których można się wzorować.
- Omówienie roli emocji i wpływu hormonów na ciało człowieka, praca plastyczno-biologiczna *Mój mózg w relacjach*.

5. Razem możemy więcej

- Rozgrzewka ruchowa, zabawy integracyjne i ruchowe: *Most zaufania*, *Domino*, *Budujemy most*.
- *Matematyka to też język porozumienia* - zadania zespołowe oparte na współpracy: *Matematyczna układanka relacji* - łamigłówki, *Razem do rozwiązań* - grupy rozwiązują różne części zadania matematycznego, *Szyfr przyjaźni* - każda litera to inna liczba, odczytywanie haseł.
- Trening ortograficzny *Ortograficzne emocje* - rozwijanie kompetencji językowych: poprawności ortograficznej i wzbogacanie słownictwa, budowanie pozytywnych komunikatów.
- Wspólne tworzenie pracy projektowej *Mapa skarbu dobrych słów*.

6. Słowo po słowie budujemy nasze relacje

- *Orkiestra słów* - uświadomienie, że jak w muzyce tak w relacjach każdy głos jest ważny i potrzebny, żeby stworzyć harmonię - ćwiczenia językowo-ruchowe.
- Wspólne tworzenie utworu muzycznego i orkiestry, dobór instrumentów - każda grupa odpowiada za inną warstwę muzyczną.
- Wzmacnianie więzi i poczucia rytmu we wspólnym tańcu klasy 6 i klasy 2, doświadczenie, że ruch i taniec mogą łączyć ludzi niezależnie od wieku.
- Budowanie *Miasteczka dobrych relacji* - współpraca międzyklasowa.

Prezentacja efektów pracy i promocja projektu

- Publiczne przedstawienie wyników działań — prezentacje, scenki, plakaty, projekty multimedialne, wytwory artystyczne i ruchowe podczas spotkania z rodzicami.
- Przygotowanie wystawy prac, prezentacja zdjęć i nagrań z działań projektowych w szkolnych mediach (Wirtualna Gazetka, strona szkoły, Facebook szkoły).
- Dzielenie się wnioskami i obserwacjami dotyczącymi komunikacji i współpracy.
- Uczenie się od siebie nawzajem poprzez wzajemne słuchanie.

7. Refleksja i omówienie

- Podsumowanie działań po każdym dniu i na zakończenie tygodnia metodami: krąg refleksji, karta refleksji, chmura słów, odpowiedzi na pytania kluczowe.
- Rozmowy o tym, co działało w komunikacji, co wymaga zmiany i jakie strategie współpracy są najbardziej skuteczne.
- Wzmacnianie poczucia sprawczości i przynależności uczniów do zespołu klasowego.

8. Ewaluacja zajęć

- Miniankieta i skala odczuć dotycząca poprawy relacji, sposobu komunikacji i gotowości do współpracy.
- Ocena stopnia osiągnięcia celów projektowych.
- Analiza zmian w klimacie klasy przed i po projekcie,.
- Krótka autorefleksja ucznia nad własnym wkładem w komunikację i relacje.